

Album.

Universiteit van Pretoria

*Aan die biblioteek geskenk
deur*

PROF M S B KRITZINGER

W.P.—57463 12/3/65

Mienie J. Louw.

Stellenbosch

28 Juli 1902.

———— " ————

Gedichten
in verband met den

Boeren-Oorlog
van

11 Oct. 1899 tot 31 Mei 1902.

————— 0 —————

AFRICANA

MERENSKY-BIBLIOTEEK
UNIVERSITEIT VAN VICTORIA

Klasnommer ZA 810.1

Registernommer 543152

GEDICHTEN

Faber.

1. O, it is hard to work for God
To rise and take His part
Upon this battlefield of earth
And not sometimes lose heart.
2. He hides Himself so wondrously
As though there were no God.
He least is seen when all the powers
Of ill are most abroad.
3. Thrice blest is he to whom 'tis given
The instinct that can tell
That God is on the field, when He
Is most invisible.
4. Workmen of God! O, lose not heart
But learn what God is like
And in the darkest battlefield
Thou shalt know where to strike.
5. For right is right, since God is God,
And right the day must win;
No doubt would be disloyalty,
No falter would be sin.

In Memoriam.

Veicht. Generaal Cornelius J. Spruijt.

Overl. 20 Juli 1901.

1. De Engel des doods is weder gekomen,
In ons midden, en heeft u als slachtoffer ontnomen
O! arme verdrukte verwoeste Transvaal
Een edele dappere veicht Generaal.
2. Ja een ieder zijn hart was zoo zwaar als lood,
Toen de boodschap gebracht werd, dat Spruijt was dood,
Den 20sten Juli opaterdag nacht
Was zijn loopbaan voleindigd, zijn werk was volbracht.
3. Opaterdag avond merkwaardige feit,
Dat hij die zoo ernstig en vurig kon pleit
Dat ons volk zoo gehoorzaam het vierde gebod.
Nu den ewigen Sabbath geniet hij zijn god.
4. Voor ons heilige zaak aan Chrijs Meer,

Daar legde zijn broeders het leven nêr.

En nu ^{is} ook hij de laatste van allen

Als een held voor zijn land en natie gevallen.

5. Maar en hoe een man ook mag rondzwalen of zwerfen,

De Alwijze bepaald toch wanneer hy zal sterven

En hoe dikwijls gebeurt het, waar hij denkt geen gevaar is

Dat het lang reeds beslist is, zijn stervensuur daar is.

6. Zoo ging het met Spruijt, hij sprong uit den trein

Maar een ieder zoo denkt hy verpletterd moest zijn.

Maar hij stond veilig op, om heel onverwacht

Bij den spoorweg te sneuvel; toen niemand dat dacht.

7. Toen het doodelyke kogel hem het hart door tref,

Toen dacht hij niet aan zijn diensten of daden,

Maar zijn need'rig gebed was,

"O! Heer geft genade."

8. Wij treuren voor hem, maar wij treuren tog niet;

Als zij die geen hoop hebben, in hun verdriet
Want aan hem die volhardt, tot het eind van zijn leven,
Heeft de Heere God, zelf een belofte gegeven

9. En Spruijt heeft volhardt, wie zal het betwisten
Dat als burger en vriend, als krijgsman en Christen,
Hij door woorden en werken, door zijn strijden en sterven,
Aan een ieder van ons, heeft een voorbeeld gegeven.

10 (Kacht),

Kacht ruste zijn asche, hij stierf voor zijn volk.
En als eens door Gods goedheid, die donkere wolke
Die ons thans overschaduwde, zal weer zijn verbloden,
Gedenk dan Transvaal aan uwe edele dooien.

11. En dan zal op onze geschiedenis bladen,
Vermeld moeten staan, al de dappere daden,
Van mannen als Spruijt die wisten te sterven
Dat hun land en hun volk, mocht de rijkheid beerven.

24/5/1901

J. W. Reitz

The Prisoner of Ceylon.

[BY A DUTCHWOMAN.]

What though the spicey breezes
Blow soft on Ceylon's isle,
Though every prospect pleases,
And only man is vile!

Yes, list, a note of sighing.
Floats on the summer air,
A voice for mercy crying;
It is a prisoner's prayer!

Is it some malefactor
Condemned to "durance vile" ?
In some black crime the actor,
Or murder done erewhile?

No, 'tis a patriot pleading
For his beloved land,
His country torn and bleeding
By the aggressor's hand.

From a brave Christian nation
An exile band has come
To this their destination
From far Transvaal, their home.

Here must they pine and languish,
By Ceylon's fragrant groves;
Away, at home, in anguish
Are weeping those they love.

The mother, broken-hearted,
Hushes her child to sleep,
Husband and wife, far parted,
Suffer and pray and weep.

Whence all these tears, this weeping ?
Who mixed this bitter cup ?
Strangers their land are keeping ;
In flames their homes go up.

The little children yonder,
Who cheered them with their smile,
Homeless are sent to wander—
Ah! surely, "man is vile."

They tell us, "it is kindness
Our land for us to hold."
Ah! no, it is their blindness
From glitter of the gold!

Often their hearts misgave them,
When conscience bade them cease,
When nobler souls would have them
Leave those poor Boers in peace.

But whose the right to question,
Great England's right to take
Whate'er she sets her heart on?—
'Tis for the Empire's sake.

O England! favoured England!
"Land of the brave and free,"
Will you not deign, O England,
To give us Liberty?

Then soft shall blow the breezes,
On Ceylon's fragrant isle;
Then—when the blood of Jesus
Has cleansed a blot so vile.

O God of our salvation
Bid sin's oppression cease,
Preserve this little nation
And give us righteous peace.

We know this awful sorrow
Will turn to gladness yet,
As surely as to-morrow
The sun will rise and set.

Then shall the exiles' yearning,
And bitter longing cease,
When to their homes returning
They welcome blessed Peace!

The fallen Flag.

1. Curl the four-fold banner
Lay that flag to rest
In the roll of honour
The brightest, bravest, best;
Now, no hand may save it
O'er valley, pass or hill
Where thousands died to save it
The patriots hearts are still
2. It flew on proud Majuba.
Where the victor farmers stood
O'er the tide of the Tugela
Dark dyed with hostile blood
On Stormberg passes glorious
And Magersfontein's height;
Where Cronje's host victorious
Withstood the British might
3. But a prouder, grander story
Is the record of the band
Who surpassed all former glory
In the latest greatest stand
When ten to one outnumbered
Of hope and help bereft

On ground with graves encumbered.

Defenders still here left.

4. There were hero chiefs to lead them
On the path where death was won
To float the flag of freedom
Where the eagle greets the sun
To keep the Vierkleur flying
On every fortress hill
From the cold clasp of the dying
There were hands to seize it still.

5. Oh, land so fondly cherished
Endeared by patriots graves.
The soil where such have perished
Is not the soil of slaves
From age to age their story
Shall sound to other days
They learn their sons their glory
That fallen flag to raise.

6. Oh, sacred smitten nation
Crowned on thy Calvary
There's a day of restoration
And Easter morn for thee
Vierkleur! young hands shall grasp thee.

New armies round thee stand
Men whose fathers died shall clasp thee
On the blood bought Burghers Land.

A. T.

~~May 21 1902~~

Voor Vrijheid en voor Recht.

1. In steden en dorpen in menig gezin
Neemt droefheid de plaats van het vreugdelid in
De treurende moeder het schreiende kind
Gedenken aan vader zoo teeder bemindt
De levende grijsaard zinkt biddend ter neer
Hij zucht en herhaalt het, mijn zoon is niet meer
De treurmare meldt het de telegram zegt
Gesneuveld, gesneuveld voor Vrijheid en Recht.
2. Wij hijschen de vaandels ter eere gewijd
Aan 't leven der helden geveld in den strijd
Gij strijden en lijden en geven hun bloed.
Bestormen de sterkten des vijands met moed.
De strijd is des Heeren de zegen gewis
Al wordt ook het lot van zoo velen beslist
Wij droogen de tranen na ieder gevecht.
En zeggend wij vielen voor Vrijheid en Recht.
3. Staak moeder uw weenen
Bedwing uw verdriet
En droeg uwe tranen, ik ben er toch niet
De stervende helden wij volgen hun spoor.
Hoe bloedig de weg ook wy moeten er door.
Wij geven ons leven geloofd aan den Heer.
Verwachten zijn bijstand en zoeken zijn eer.
Maar worden wy eerlang in 't graf ook gelegd.
Dan blijft onze motto: Voor Vrijheid en Recht.

Het Nieuw Transvaallied.

1. Kent gij dat volk, vermoord, vertrap
En toch nog niet geknecht!
Het strijdt en strijd voor goed en bloed,
Voor Vrijheid en voor Recht
Transvalers! laat den moed niet zinken!
Uw lijden staalt uw kracht.
De gouden Vrijheid's zon zal blinken
Na'd aaklig zwartē nacht! -
Na zwartē nacht (bis)
Na'd aaklig zwartē nacht.
2. Kent gij die kracht die helden vormt,
Tot strijd en dood gereed!
Het is de kracht van 't Boeren volk
Dat voor zijn vrijheid streed.
Transvalers blijft op God vertrouwen!
Uw redding is naby!
Gij zult Gods hulp en heil aanschouwen
Weldra maakt Hij u vrij
Weldra, Weldra (bis)
Weldra, maakt Hij u vrij.
3. Kent gij dat laag verachtlyk volk,
Van broedermoord en roof?
Het heeft vermoord, gebrand, geroofd.
Voor Recht en smekke doof!
O Engeland, vrees de straf des Heeren
Uw oordeel is naby
Uw zegen gaat in vloek verkeeren
Huid Afrika wordt vrij
Huid Afrika (bis)
Huid Afrika wordt vrij.

26st Nov. 1900.

Dr. Bevershuis

An Unknown Grave.

1. Our captain sent a force of us
To see where were our foes;
We rode about, — the land around.
Seemed stilled in calm repose.

2. But there beneath a little rock,
Where we'd fought yesterday,
We saw a man stretched out to sleep,
So calm and still he lay.

3. When we came there we found him dead.
He surely just had died,
He still was warm, I thought I heard
Escape his last drawn sigh.
4. (We'll bury him)
"We'll bury him" our leader said
"Just where he's lying now,
"We've killed at least one enemy,
In yesterday's small row."

5. We took our spades and made a grave,
It was not very deep.
We took the corpse and laid it there, —
There was no one to weep.

6. No prayer was said before we threw
Upon his grave the ground.
When we were finished, there ^{it} stood
Only a little mound.

7. And then I thought how sad it was
That he had died alone.

His suff'ring head no pillow had,
He died upon a stone.

8. Was he a christian, did Christ's strength
In that dark hour help him?
Saw he the bliss of heaven with
His dying eyes so dim.

9. Had he a wife who waited far
For him, her love, to come?
Was his, perhaps, the vacant chair,
In once a happy home?

10. "Only a British enemy,"
So had my captain said.
How they would mourn in England, if
They knew that he was dead.

11. We rode away, and in my heart
I cursed this fearful war!

Oh, may sweet peace dawn fair and bright

To reign for evermore.

~~15/9/1901~~

B. Gestell.

Colenso 15 Dec. 1899

Daar kom die Engelse krygemacht aan,
sta vast nu rieden Afrikaan
Dit is de dag, dit is de uur
Tugela staat in vlam en vuur

Generaal Buller het lang gewag
Hy weet dat morgen is Dingaansdag
En schone kans geeff. Hy onthier
Twee feeste achter elkaar te vier

Die dagen lang het hy ons beschie-
met hom, kantele en liddet.
En hy meen dat wy ons nie meer verzet-
legen klein gewes en bajonet.

Met al zyn voetschoek en ruitery
En veld kanonnen ook daarby
Komt zyn hele macht nu aangeset.
Om Ladysmith uit die knypte te d.

Nou storm zyn troepe dan teg hulle weer
Want kwaai is die vuur van massageweer
Die arme Khakies kom kapper aan
Maar honderde val om nooit opte staan

Daar kom hulle weer maandis niema dal
Noqver voorint leg Tugela's wal
En die Brit die moet van dag dit keer
Dat Louis Botha hom hier zal keer

Buller gewaar dis alles oor
Colenso's slag het hy verloor
Die boer die bly van dag hier traas
Ho laat hy maar die tong locht-blaas.

Die Engelman zal nooit nie vlyg
Al wat hy doet is: hy trek. tong
Hy ten karome is hy kwyt-
Dor pure vergeetachtigheid

Ho ging dit by Colenso's slag
Dan omze kant-niel daar maar ach
Maar die Engelman zag daar verwonderd
Dat zyn verbes was ruïn. 1200

Van af die wêreld ze eerste dag
Was nooit noq zo'n beslise dagslag
Die Engelman raas oor Kantele
Maar waarom verzwyg hy Colenso zo?

4.3.1902

7. N. P.

Houdt moed!

1. Houdt moed, houdt moed, mijn broeders,
In ons geliefde land.
Wij wachten op verlossing,
Verlossing door Gods Hand.
2. Houdt moed, houdt moed, mijn broeders,
A gloeit het oorlogsvuur.
Nog slechts een korte wyle,
Dan slaat het reddingsuur.
3. Houdt moed, houdt moed, mijn broeders,
De dag is niet meer ver.
De nacht, de nacht - hoe lange!
Dan ryst de morgenster.
4. Houdt moed, houdt moed, mijn zusters,
In ons geliefde land.
Wij voelen diep uw lyden,
Wij aan dit verre strand.
5. Houdt moed, houdt moed, mijn zusters,
Uw kommer en verdriet,
Uw tranen en uw zuchten
Kent hij die alles ziet.
6. Houdt moed, houdt moed, mijn zusters;
Voor't laatst, houdt moed, houdt moed!
De vrijheid kroont het einde,
En eischt zij goed en bloed.

"The Lady Roberts".

1. Hier staat de Lady Roberts,
Hoera! voor Ben Viljoen
Hoera! voor Generaal Muller
Want hulle het did gedoen.
2. Die trekboer en Boschlanser
Die kom haar hier beskou.
Dan zeg hulle "alle wereld",
"Waar kry jul hier die vrouw.
3. Dan zeg ons die ou Lady
Is'n Nieuwe Jaars persent
Wat Ben Viljoen gestuur het
Aan onze President.
4. Dan word die trekboer wakker,
- En trek wêr met zyn goed.
En die arme ou Boschlanser
Die kry wêr nuwe moed.
5. Lord Roberts is al huistoe
Die veldheer het getrap
Maar die ou vrouw het hij hier gebaat
Hij hou van mielie pap.

6. Van ons arme families
Brand hy die huize af:
Die mans kan, hy nie win nie
Dus moet hy vrouens straf.

7. Maar zij ou Lady Roberts
Die lyddite uit kan stort
Die stuur hy naar Helvetia
En zet haar in een fort.

8. Daar dacht hij zij is veilig
Want die verditse boer.
Leg net maar achter klippers
Met zijn verditse roer.

9. Hoera: voor die Boksburgers.
Hoera: voor die polies
Lord. Kitchner knerst zijn tanden
Hij is nou banja vies.

10. Ber dat hul weer kon nat gooi
Het Boksburg al verjaar
Ber dat hij zijn broek kon aankrij
Toen was die ding al klaar.

11. Hul vat zijn ammunitie
In zijn kannone af
Vang honderde soldate

En trap ner Tommie kaf

12. Dis maar gorilla oorlog
Leg meester Chamberlain
Maar als dit lang zoo voort gaat
Dan maal ons Tommie fijn

13. Lord Roberts van Kandaar,
Lord Kitchner van Khartoum
Lord Buller van Bolenso
Die wordt zoo hoog geroemd.

14. Voor wat! Die arme Kaffer.
Met schild en assegaai
Het hiel met hom maximo
Zoo prachtig af gemaai

15. Maar nou dat hulle met manne,
En wit mense moet veg.
Leg Kitchner op Pretoria
En die ander twee is weg.

16. Ja! Roberts van Kandaar
Is nie Roberts van kan hier
En dat Tommie hier moet blywe
Is nie enkel voor plezier.

17. Gij het die (die) land verwonne
En alles annexeer

Maar ons dappere Generaale
Verslaat hem keer op keer

18. Houd moed dan Afrikaners
Die Ingelschman moet weg
Gij mag ons nie verwonne
Want onze zaak is reg.

Taateberg
Jan. 1901.

J. W. R.

Houdt Moed!

1. Houdt moed! Houdt moed! geloof ge
Hoe lang het strijd ook zij,
zij toch zult overwinnen
god vecht voor u en mij
Koor

Houdt moed! ... Houdt moed!
Hoe lang de nacht ook zij
Houdt moed! ... Houdt moed!
Het daglicht is nabij..

2. Houdt moed! gevaar is by ons
Verzoeeking groot is daar
Maar Hij zal uitkomst geven
al is het nog zoo zwaar.

3. De Heere zal ons redden
Hij is ein trouwe vriend
Blyft moedig steeds gelooven
Vertrouw Hem tot het eind.

Vertaald door Theo. Joste

The Two We Love.

1. We Boers have sure been blessed by two
Fine men both brave and good;
And till today, by our weak cause
They have most bravely stood!
2. The one is our good president
Martinus Theunis Steyn;
And for our State he's managed well
The diplomatic reins.
3. And now in our adversity
To us he's bravely stuck,
Hoping, (I fear the phrase is wrong)
With us 'for better luck'.
4. We wish him well with all our hearts
May he rule us again
And hold from Bloemfontein, not here
The diplomatic reins.
5. The other? - sure you know him well,
'Tis our brave general
Christiaan de Wet as wise as brave
Our "little Corporal."

6. After he's caught a British force;
And when they try to catch
His thousand, with ten thousand men,
He's far more than their match.

7. May he live long, and may our cause
Succeed as we do hope:
And our small land will then be free
From "that foul Haki yoke"!

B. Hestell

10/10/1901

De stervende Fransvaaler op het Slagveld
In Natal, Nij's Psalm. 146.

1. Ver op. Natal's groene velden,
Konk en krijgsman stervend neer,
Het was een van Franvaals helden,
Die daar lag op zijn geweer,
Brandend heet van pijn en dorst,
Vloidet bloed uit zijne borst.
2. Hij was een der dappere helden
Die den vijand weerstand bood,
Dapper strijdend op de velden
Srof hem vijands doodend lood
Hoo viel hij dan stervend neer
In de hand nog zijn geweer.
3. En zoo lag hij vele uren
Uren lang in pijn en smart
Welk een pijn moest hij verduren
Met de doodsword in zijn hart
Opwaards oogen opgericht
Doodsweet op zijn aangezicht
4. Ach riep hij nu lig ik neder.
Ver hier van mijn Vaderland.
Vrouw en kind zie ik niet meer
Neem ze Heer in uwe hand

hoeg voor hem) mijn Heer en God.
Gij bestuurd ons aller lot

5. Is't Heer by u besloten
Sterk mijn volk door uwe hand.
Met mijn bloed vergaafs gevloten
Hij voor't diebre Vaderland.
Heer Transvaal. bescherm het Heer,
Daarom viel ik stervend neer.

6. Neem mijn Geest nu in genaden
In uw dierbaar vaderschoot
Ach! Ik ben met schuld beladen
Mijne zonde Heer is groot
Dat nu Jezus Christus bloed.
Stervend trooste mijn gemoed.

7. En nu kwam er stille vrede
Op des krijgsman aangezicht
Want de Heer had op zyn bede
Stervend hem nog opgericht
t' Ligchaam lag op Natal's veld
Opwaards voer de ziel des helds.

Houdt- Moed!

1. Houdt moed! valt rond al vlagt- gy
De kloof en luygen door
De vyand krygt- ons toch nie
Kamp- gy op het rechte spoor.

Koor.

Houdt- moed! zuerve!
Hoe sterk de magt- ook zy
Kruipweg! zuerve!
De rede zal ons kry.

2. Al vlucht- gy ook de wereld door
Gij blijft- daarom los
Bekommer u o'er honger niet
God zorgt- altijd voor kos.

3. De Rede kom voor zeker
Al vlucht- gy ook nog rond
Het- is een bitter beker
Te zuerve op den grond

4. De vyand komt, trap- tog die bosch
Blyft- aan u volk getrouw
Al wou- gj ook gaan lansup
Dan blyft- gj wêr behoû

To Major Massey.

1. "You cannot win the war," he said,
"Our men by hundred thousands can
Be led into your country, then
Soon one by one, you'll all be dead."

2. Though England bring a million men,
We'll not succumb, 't will be as if
A thousand puppies barking loud
Attack in vain the lion's den.

3. Your men may come, your men may go,
And like the "brook," we still shall say;
"But we shall go forever on,
To Britain's yoke we'll never bow."

17/10/1901.

B. Westell

Lord Kitchen's avond Gebed.

Onze Koning! Eduard zeven
Egy Victoria's groten zoon
Gy die me zo hoog verheven
Niet op Englands glorie troon
Trek toch uw milde hand
Niet op ieder zwakke land
Uw naam worde geprezen
Over 't hele wereld rond
Dat alle volken zonder veyen
Brennen zich voor u leestond
Beschaaftheid stuit gy op hen neer
Met lyddite hommen keer op keer
Uw koninkryk moog komen
Van Lin'hopo tot de Kaap
Al hebt gy ook de boer ontkomen
Ossen, beeslen zelfs hun schaap
Veggewent hun vrouw en kind
Voor uw liefde zijn zy blind
Uw wille geschiede zeker
Daarom laat my naer gaan
Ik Lord Kitchen ben de wreker
Legen die u durf weerstaan
Met dum dum uit myne hand
Om de werf ik u het Land
Geef ons heden alle dagen
Nieuwe tomme's meis kanon
Dat de boer ik kan verslagen
Met kartets en lyddite hom
Met de lans en bayonet
Schryf ik hun ons Britse wet-
In vergeef my myne fouten
Die ik heb en moog begaan
Gy weet zelfs dat alle groten
helden blyven lang bestaan
Die Militaire zaak
Niet de grofste fouten maak
Gelyk ik dan ook zal vergeven
De gemene wreede boer
Die op onze deure leuens
Niet maar achten klippers boer

Ik hel ^{niet} myne milde hand
Hanne huizen afgebrand
In leid my niet in verzeeking
Dat ik eerlik moog bestaan
Levens neem ik die verwoeking
Helfs van vrouwen kindeken aan
Dan iemand aan my zegge kan
Lord Kitchen was een eerlik man
In verlos my van die domme
Boeren die moog zijn in 't veld
Huur my vyftig duizend tomme
Maar ^{na} geet ook niet het geld
Want ons zaak is slecht gesteld
Honder tomme's zonder geld
Gy hebt rykdom gy hebt macht-
Gy hebt wysheid gy hebt macht-
Hend my wat ik heb gebeden
Dat ik niet vergeefs gestieden
Uw hope zal ik niet beschamen
ho zeg ik naer nedrig comen.

8.4.1902

Laage

De Mielie Dit.

1. De mielie plant is door Gods hand,
Aan ons Transvaal gegeven
Dat mensch en dier, nog altijd hier
Kan ete en kan leve.
2. Ons arm land, is zwart verbrand,
Door de Engelsche gebroedsel,
Maar de mielie pap, rook nog nie op,
Hij schenk ons drank en voedsel.
3. Gode zij dank, nie die soort drank,
Wat door ou mank's gestook is
Maar mielie nat die drink ons wat
In die koffie pot gekook is
4. Krijstaat het brood, ons bondgenoot
Mensch ons geluk daarmede,
Maar voor ons deel met mielie meel,
Is ons al hoogst terrede.
5. In Vredes tijd, dan zonder strijd
Het koorn meel meer waarde
Maar met oorlog is, mielies tog
Die beste kos op aarde.
6. Maak kooigoed, van zijn blaar dan
Die stronk kan vuur of pijp maak,

helfs met zijn asch, kan zij keere was
als zij hem eerst tot zeep maak

4. Of wil die boer, ook groene voer,
dan paard, of schaap of os gee,
Dan weet hij goed, wat hy doen moet
Wel hij hull lekker kos gee

5. Maar die mielie pit, ja! hij is dit,
Waar voor ons God, meest moet loue,
Met hom en flijs, zal ons Khaki wijs,
ons volk die blijft, tog loue.

7. Op hoeveel wijze tot lekker spijsje
zij melies klaar kan krijsje
Is kos wijn gal, en daarom zal.
Ik dit nou maar verzwijze.

10. Maar geef mijn hap, van mielie pap.
Dan zal ik niks meer zoeken
Want gloo mij vrij dit smaak ver mij
Nog lekkerder dan koekke.

11. Transvaal bezit die mielie pit
Laat Khaki ruk en plukke
Hijns tuak is nat, ons land te vat
hal hem zoo nooit gelukke.

12. Waarom is daar een Odelaar.

Op ons Transvaalsche wapen
Het eer daar op een mielie kop.
En laat die roofvoel schrapen

J. W. R.

11/7/1901

Amgryllis formosissima
→ 1906

The Burgher and his Horse.

1. I saw a brave burgher ride on to the fray,
As he rode on his way he was joyful and gay;
But he spurred on his horse at each stride that it made
"Pray tell me the reason of this, sir", I said.
2. "The reason" he said, and he laughed as he spoke,
"If I do not at each step spur on this old moke,
"Like a boat in calm waters he's just the same sir,
"If I don't row it on, why most surely 't won't stir.

14/10/1901

B. Kestell.

De kleuren van ons Vlag
(Nys. Volkslied)

Kent gy de kleuren van Transvaal
De kleuren van ons vlag
Hy volgen haar zo menigmaal
helfs in de hardste slag
De kleuren moeten ons dit leeren
Geloof, vertrouwen op God
Hy is de Heer aller Heeren
In hy bestaat ons lot enz.

Blauw, wit, rood, groen gaat ons voraan
In elken zwaren strijd
Hy volgen haar dan man voor man
Tot wechten steeds bereid
Geloven, lyden, moed en hopen
Dit wyzen zy ons aan
Hoe ook het einde moge loopen
Ons volk blijft toch bestaan enz.

Blauw is geloven in ons zaak
Geloven in ons recht
Hoe zwaar de vyand het ons maak
In iedere woest-gevecht
Geloven moeten wy en bidden
Verbessing is naby
De Heer zelf is in ons midden
Hy maakt ons volk weer vry enz.

Het wyst onschuldig lyden aan
Het lyden van ons land
Hoe ons de vyand de Luan
Nu slaat met wreede hand.
Onschuldig lyden vrouwen kinderen
De huizen zelfs verbrand
God zal hen voorneem toch verhind ren
Want hy beschermt ons land enz.

De derde kleur in ons banier
De derde kleur is rood
Op broeder! komt! laat ons hier
Alded houder tot den dood
Hoe velen hebben ons verlaten
De wapens neer gelegd?
Dit alles zal hen toch niet baten
Want onze zaak is recht enz.

De laatste is ons statenvlag
De laatste kleur is groen
Laat ook de vyand dag aan dag
Op vrouw en kind'ren woer
De hope zal ons nooit beschamen
Hy hopen op Gods hand
In zeggen nedrig dankbaar amen
De Heer bevyd ons land enz.

Blauw, wit, rood, groen beloven wy
Ik volgen dit banier
Ons dierhe land word eenmaal vry
Hoe de vyands woest-gehe
Geloven, hopen moed en lyden
Dit wyst-haar kleuren aan
Op! Laat ons tot het-einde strijden
Voor 't vrye Volksbestaan

4 Oct 1902

Laage

De Vrouwen Kampen.
of zoogenaamde "Refugee Camps"

1. Die Engelschman is hoogst beschaafd,
Met alle deugden ruim begaafd,
Hijns goedheid is zoo wonderbaar.
Dit zeg hij zelf, dus is het waar.
2. Als hij die oorlog tien die boer,
Op gruwelijke wijze voer.
Dan is dit reg, dis eerder klaar,
Dit zeg hij zelf dus is het waar.
3. Hij zeg die wreede boer, die wou
Hijns vrouw en kinders niet onderhou,
Hoo doet Lord Kitchner dit maar.
Dit zeg hij zelf dus is het waar.
4. Hij neem die vrouw en kinders weg
Opdat die mans nie meer mog weg
Die Brit is tog geen leugenaar.
Dit zeg hij zelf dus is het waar.
5. Weduwe en wese, laat hij vang
Maar hull is vrywillig onder dwang.
In zijn pest Kampen opgegaar.
Dit zeg hij zelf dus is het waar.
6. Sterf hull bij honderde aan rampen

In zogenaamde Goevlugs kampen
Dit niks hull kwam vrijwillig daar.
Dit zeg hy zelf- dus is het waar

7. Lord Kitchner martel vrouw en kind
Omdat hy ons zoo zeer bemindt
En hy is toch geen huichelaar
Dit zeg hy zelf- dus is het waar

8. Ja! Kitchner is zacht en mild
Hy't wel die mahdie afgevild
Maar daarom is hij geen barbaar
Dit zeg hy zelf- dus is het waar.

9. Hij geeft die vrouw een vrije pas
Naar huis - maar hou haar kinders was
Hy wil die manne lok door haar
Dit zeg hy zelf- dus is het waar.

10. Dank zij die edele boere vrouw,
Hij is gereed om uit te hou,
En spoort haar man gedurig aan,
God te vertrouwen en vast te staan

11. Hij gaf door haar gedurig lijdend
De burger moed om nog te strijden
Wijst hem zijn pligt om voort te gaan
God te vertrouwen en vast te staan

Vroeger of later kom die dag,

Naar naar ons volk zoo gedurig smach,

God zal den dwingeland zelf verslaan

Vertrouw op hem, en blijf vast staan.

27/9/1901.

S. W. Reitz

A. Prayer for Peace.

1. At Thy feet we humbly kneel,
For Thy mercy we appeal;
Thou hadst power, O Lord, give peace!
Let this awful carnage cease!

2. Once when Lord it was Thy will,
Raging winds and storms were still.
If it be Thy will this war,
With its horrors will be over.

3. May it be Thy will dear Lord,
Back into its sheath the sword,
Will be put; and peace once more
Will on us, its blessings pour.

4. Only grant our Freedom two;
To each other we'll be true, -
And our voices we shall raise,
Loud and joyful, in Thy praise!

13/8/1901.

B. Hestell

Toen wordt zijn twee maters
Ja! tamelijk kwaad;

12. Hull maak toen plan,
In die avond laat
Om gewroke te wees
Op daar die ou maat.

13. Die een vat 'n hamer.
In die ander 'n schaar
Hull breek eers zijn cornet
Toen knip hull zijn haar.

14. Want die ding wordt verduidelijk
Dis nog die kleere nog baas.
Maar die cornet en hare.
Ja! dis die lok-aas.

15. Die volgende ochtend
Begin hij te ham
Hij kijk in die spiegel
En wordt bijna lam

16. Toen neemd hij zijn cornet
Om 'n beetje te blaas.
Maar al wat daar uit kom
Is net maar geraas.

onthou nou die stori
gull kerels wat mij
keem een jonkman nie mede
wat zijn hare nooit snij.

Stthole
3/9/1901.

(~~J. N. Reitz~~ ?)
Hjalmar Reitz

After a Year.

1. And is the battle lost?
And have we fought in vain?
And in the cause that cost
Our blood like wat'ry rain,
Gone by and dead?
2. O Lord, now that my hope
Is dying in my breast,
Lend a supporting rope
That I may lean and rest
A little while!
3. Then shall I rise again!
And strive with all my heart,
And with all might and main
To play a noble part -
To save the cause!
4. Then I shall bravely fight,
Until I stand alone . . .
Then in my hopeless flight
I'll cry, "ho I have done
My best" - and die

Oct. 1901.

C. Hestell

The Song of the shirt.

1. Oh! where and oh where is my Christian de wet,
Oh! where, oh! where can he be?

With my warm British coat and my cigarette
Oh! where, oh! where is he?

2. Oh! Christian he comes and he busts up the line
Whenever he's hard up for scoff;
He burns up our letters and drinks up our wine,
And when we arrive he's gone off.

Chorus - Oh! where and oh! where, etc.

3. Then with horse, foot and guns we proceed to give chase
And pursue him from kopye to kopye;
But we find our foot-sloggers can't keep up the pace,
More especially now the veld's sloppy.

Chorus - Oh! where and oh! where, etc.

4. Sometimes we converge and surround our De Wet.
Barring one little gap he won't try;
And the staff are surprised and profoundly regret
When thro' that little gap he slips by.

Chorus - Oh! where and oh! where etc.

5. Then we take the few wagons he leaves as a bait,
And announce that our Christian is slain,
Meantime he goes off at a deuce of a rate,

But he very soon hobs up again.

Chorus - Oh! where and oh! where, etc.

6. Oh! its weary work trekking through mud and o'er rocks
And its very like hunting for eels;
But the day we get horses instead of old rocks
We'll lay our De Wet by the heels.

Chorus - Oh! where and oh! where etc.

7. Then we'll bind him with brass and we'll borrow
his brains

A staff college appointment he'll get
And in time p'raps we'll learn to come in when it
rains

Or keep ourselves out of De Wet
Chorus - Oh! where and oh! where, etc.

August MDCCCII.

1. Nearly two years have passed since we,
Have thrown our glove in England's face;
And in that time we have defied
Our great opposer, strong and base.
 2. And now our fifteen thousand men,
Oppose twice hundred thousand foes.
Our land has been destroyed, and we
Are bowed down low by many woes.
 3. No food, no clothes and worse than all
No ammunition and no guns;
And, weary of the fight, from us
Away our resolution runs.
 4. But yet our cry is victory
If not, — then we will gladly die;
For none of us shall see the flag
Of England o'er our country fly.
- C. Hestell

A Plea for the Independence of the Orange Free State and the Transvaal Republic.

O mighty England! we approach thy throne
 To crave a boon for these, our kinsmen dear :
 We ask that thou should'st leave them one bright spot
 In this dark land where they may still be free.
 Their fathers' blood was spilt that they might live
 A people free—untouched by foreign yoke.
 For this they wandered in the wilderness
 For many dreary years, through direst storms ;
 For this their life's best strength was given ;
 Their hearts were torn, their homes made desolate
 For this great end. Should, then, their sons consent
 That their great striving should be set at nought
 Without a struggle?—feebly bend the knee
 To their hereditary enemy,
 From whose unsympathetic sway they fled
 In earlier days, and sought a place afar,
 Where they unhindered and in peace might dwell.
 Shall, then, their fathers' sacrificial blood
 Cry out in vain to-day to bid them keep
 Their country free while they have life and breath?
 * * * * *

Think on those patriots led by brave Retief,
 Whom treacherous Dingaan's savage hordes did slay,
 And on the Chlooma Amaboota's height
 Impaled their murdered corpses. There they stood,
 Those ghostly sentinels, through many months,
 Upon the mountain tops, and kept grim watch

O'er that most precious document for which
 Their noble lives had paid the penalty—
 The Deed of Cession, signed by fierce Dingaan,
 That gave Natal's fair land to those brave men,
 As payment just and fair for service done.
 They watched, through many months, those sentries weird,
 And when their comrades came and found them there,
 Amazed were they to see how gently Death
 Had laid his finger on their noble forms ;
 The loathsome worm, the merciless decay
 Had on them left no desecrating trace.
 Ægypta's loved ones, in the days of old,
 By wisest arts withstood death's ravages ;
 So these embalmed were without the aid
 Of ought but loving Nature's elements!
 They call to thee from out their quiet graves!
 From Amajuba, too, there comes to thee
 The cry of those brave men who fought a fight
 That lives to-day in every human heart!
 * * * * *

On Saint Helena's Isle the captured ones
 Are living monuments of noble strife
 And duty bravely done in Freedom's cause!
 The tales of ancient Greece grow pale and dim
 Beside the story of their wondrous stand
 For ten long days upon that river-shore—
 A tiny band against thy mighty hosts!
 Think, too, of those brave women who did dare
 To stand beside their loved ones through the strife,
 And ever urged them by their words and deeds
 To fight till death to keep their country free!
 And, last, bethink thee well of that dark deed

That smirched the 'scutcheon of thy nation's shield
 Four years ago. Hast thou forgot so soon
 The peerless magnanimity which then
 Was shown to those who strove with evil wiles
 And ruffian hand to seize the envied land?
 Recall thy better self, and stay thy hand
 From this yet greater deed of shame which now
 Thou contemplatest, lest the world believe
 That thou dost e'en endorse that earlier wrong
 Which every high-souled Briton viewed with scorn,
 By now achieving what they failed to do—
 In wresting with a strong and ruthless force
 A noble people's rightful heritage.

* * * * *

From o'er the broad Atlantic comes a *μοῦσα*
 From out the grave of one of Britain's best :—
 " Shall all my life's great labour go for nought?
 " Shall those I loved consent to this great wrong,
 " And use their giant strength against the weak,
 " To snatch with greedy hands a country's gold?"
 Awake, great heart! and teach us once again
 That justice reigns and mercy is not dead?
 Awake! awake! and lend once more thy aid
 To rouse thy nation's heart to righteous scorn
 For those base plotters who so long have yearned
 To grasp the gilded treasure Afric holds!
 Teach us to feel that some controlling force
 Doth rule this world of chaos and of wrong,
 That Right is Might, and may e'en yet prevail,
 To snatch our kinsman's land from threatened doom!

. ANNA PURCELL.

The War Alphabet.

(by Maccheus)

"A" stands for "Albrecht", of artillery fame;
N'er in this fierce war can he fight again.

"B" stands for "Botha" — and "Buller" as well,
Who still are striving each other to quell.

"C" is "Chamberlain" — bad Brummageon ware —
Who worried the Boers this ware to declare.

"D" is "De Wet" — the man they can't trap
Since he keeps on darting all over the map.

"E" stands for the "English"; this war they will win
Though the rest of the world looks upon it as sin.

"F" is General "Frenck", who relieved Kimberley,
For hard and smart work there's none better than he.

"G" is "Gatacre", who thought Stormberg to cross.
Was easy, but was disillusioned with loss.

"H" represents "Hunter" — who, a hunter of Boers,
By burning their homes to surrender allures.

"I" is "Ian" Hamilton, — another of those
Generals reported "close on the heels" of his foes.

"J" is well-known "Joubert"; write R. S. P. o'er his name;
He's fought all the battles; he's earned his good fame.

"K" is poor old "Krugger" — for his land did his best.
Now sadly he's roaming, and nowhere finds rest.

"L" stands for "Leyds" — that "Dollander" 'cute
To whom very many all the trouble impute.

"M" stands for Sir "Milner" — our Governor bold
Africanders to break is his object we're told

"N" stands for "Natal", where Majuba was won
And Spion Kop - recorded as bravest deed done

"O" stands for "Olivier", caught with three sons.
A brave Free State general, he too, was once.

"P" is Baden - "Powell", who Mafeking kept.
For which mad admirers with joy o'er him wept.

"Q" is our "Queen", who's been led to believe
Her Dutch are disloyal. I was done to deceive

"R" is Lord "Roberts"; by proclamations galore
And promises tries to make an end of the war.

"S" stands for "Steyn", the President most hated.
Though he for justice the losing side mated.

"T" is "Theron", whose scouts were the dread,
Of his enemies. Report says he's dead.

"U" is the "Ultimatum", flung in despair
At England, the mighty, behaving unfair.

"V" is the "Vierkleur", that terrible "hete noir";
To get it wiped out is the game of the war.

"W" is "Wauchope", the brave Highlander slain
On the fierce battlefield of dread Magersfontein.

"X" stands for "X rays", proving useful in war
The lacerated wounds by "dum dum" (U) to explore.

"Y" stands for "Yule". In the night from Dundee
To Ladysmith he with his column did flee

"Z" is "Zerust" - a small peaceful town

Where "B.-P." besieged, gave the place some renown

The Burning of the Farm-house.

1. A stranger lies a-dreaming
On a lone and foreign strand,
When there comes to him a vision
Of home in the Fatherland.
2. He sees the gentle mother
Terror-stricken, standing there,
And the frightened little children
Are hiding behind her chair.
3. She asks the stern-faced soldiers,
"Say, what do you want of me?"
She looks around, before her,
Oh, whither can she flee?
4. The food is on the table;
They help themselves to meat;
They tell her to make ready,
And she plans for her retreat.
5. So she hastens to the bedroom
Where the little children sleep
Opens the tidy wardrobe,
Where their Sunday clothes they keep;
6. Makes up a little bundle
For each to take on its arm
Meanwhile the brutal soldiers

Are raiding the house and farm.

7. They wing the necks of pigeons,
Of fowls, and ducks, and geese,
They stick the calves with bayonets;
Not a creature left in peace.

8. The officer is shouting,
"Get out; we cannot wait;"
The children with their bundles
Are standing by the gate.

9. Oh, mother, where's our dinner?
And where old Carlo dear?"
"Get out, you stupid woman,
Move on! Why don't you clear?"

10 We have not fed the chickens!"
Again the children cry,
"And, oh, our darling dummies,
They will be sure to die."

11. In the sideboard drawer lying
Are the spoons in dainty rows
She would like to keep some silver,
But who is to carry those?

12 Not e'en the big "Huis-Bybel"
Has she taken from its shelf,
Nor yet has time to scramble
Her little stock of pelf.

13. Her hat hangs in the passage;
She quickly grasps a shawl,
And there is her husband's picture
Looking at her from the wall.

14. In haste she tries to reach it,
But casts her eyes around
And stands her tormentor!
With some kerosine he's found.

15. He pours the oil on tables
And chairs, and beds, and floor.
Pushing her out, ignites them,
And following, shuts the door.

16. Piercely the flames are blazing;
She turns away from the sight.
Her home is reduced to ashes,
And it's oh, so cold to night!

17. The dreamer sees them wandering
But he sees the angel, too
Who gently speaks to the woman
And the words he speaks are true:—

18. "When through the flames thou passest,
They shall not singe one hair;
When thou goest through the waters,
I will walk beside thee there!"

My Native Land.

1. Oh Prussia! I do love thee well,
Thou art my native land!
Thy sons and daughters are they not
A free and noble band?
2. We who do call thee mother will
Now in thy greatest need,
Rise and defend thee, can we do,
A better nobler deed?
3. Alas! so many of thy sons,
Already have betrayed
Thine honour — some base traitors were
While others were afraid.
4. But still six thousand men are left
All loyal, true to thee;
Resolved from chains, thy liberty
Thy honour, right, to free.
5. Oh be assured that we thy sons
Will help thee strong and free;
And still, amidst the nations great
A Free State there will be.

6/8/1901.

G. Prestell.

Die Hansopper

Dit is een Engelsche woord en een Eng. daad.
En die ware betekenis is eintlyk verraad
al wat daarop rym is net maar opslopper
En dis wat hy verdeen die gemene Hansopper.

Van die slag van mens is verskillende soorte
Partij die was zoo van af hul geboorte
En waar jy hem in die wereld vind
Is hy ach! zoo beschaafd en zoo Eng. gezind.

Dan het jy weer die wat-geraas en geshree het-
Dat Com Paul van die Ullanders stemreg gegee het-
En waar hy al ook 'n Engelsman zet
Wil hy nie meer wach nie, hy wil sommer skiet.

Hy was ook voor Ladysmith daar in Natal
En schuit in die hoofdelager achter 'n wal
Maar toen ons begin dit hot achter kry
Het hy in Pretoria achter gebly.

Of anders het hy bly zit op zyn plaas
En als Khaki daar kom, dan zeg hy is die baas
En hier is my vrou en my kinders en vee
Neem ons almal in vredes naam wêch met jou mee.

Partij het tog saam met ons uitgekom
En was ook nie bang voor kogel of bom
Maar toen dit te lang duur, word hy ook nse
Val zyn pet en geweer en ry khaki toe.

En nou zit hy daar in rede en rug
Maar hoe zal zoo 'n man zyn gewete-kan zes
Want door naar de ryand zoo weg te loope
Het hy zyn geboorte-reg gaan verkoop.

Dan is daar die hantsopper in zyn gemaed
Die hou hom nog altyd zoo schynbaar goed
Maar as gy hom naar zyn komando vra
Dan moet hy gou gaan beste aanga.

Hy zal ook nie sommer hom gaan oorgee
Want hy weet dat Ceylon leg ver oordie zee
In geef hy hom eens aan die ryand oor
Dan raak al zyn scharpe en beste verloor.

ook is daar die man die gedung ons zek
Dat ons ^{als} by een heer wil wapen neer tek
Moet ons almal gelyk - maar dit lyk nie my
ook in heyle te veel naar hantsoppery.

Maar wat zal ik van die ellendeling zeg
Wat leggen zyn eige mate gaat weg
d'bloedemaas skaf is nog veels te goed
Voor die Kain bespedeld met broedere bloed

Ja diebaas ou moeder huid of fuka
Dis die zwaarste ramp wat gy moet dra
Dat jou eige kinders leggen jou draai
In hunger zyn meder hunger verrai

Maar hou moed in Vrystaat en Transvaal
Is daar duizende nog die nie aan Baal
boil-die knie zal terug, naar wat dit ook kos
gehoud zal bly tot dat god ons verlos.

Die Hansopper

Dit is een Engelsche woord en een Eng. daad.
En die ware betekenis is eintlyk verraad
al wat daarop rym is net maar opslopper
En dis wat hy verdien die gemene Hansopper.

Van die slag van mens is verskillende soorte
Party die was zoo van af hul geboorte
En waar jy hem in die wereld vind
Is hy ach! zoo beschaafd en zoo Eng. gezind.

Dan het jy weer die wat-geraas en geshree het-
Dat Com Paul aan die Viltlanders stemreg gegee het-
En waar hy al ook 'n Engelman zet
Wil hy nie meer wach nie, hy wil sommer skiet.

Hy was ook voor Ladysmith daar in Natal
En schuil in die hoofdlager achter 'n wal
Maar bin ons begin dit hot achter kry
Het hy in Pretoria achter gebly.

Of anders het hy bly zit op zyn plaas
En als Khaki daar kom, dan zeg hy is die baas
En hier is my vroues en my kinders en vee
Kleem ons almal in vrees naam wêch met jou mee.

Party het tog saam met ons uitgekom
En was ook nie bang voor kogel of bom
Maar bin dit te lang duur, word hy ook nuse
Wat zyn pet en geweer en ry khaki toe.

En nou zit hy daar in vrede en rus
Maar hoe zal zoo 'n man zyn gewete - kan zies
Want door naar de vyand zoo weg te loope
Het hy zyn geboorte reg gaan verkoop.

Dan is daar die hantsopper in zyn gemaed
Die hou hom nog altyd zoo schynbaar goed
Maar as zy hom naar zyn komando vra
Dan moet hy gou gaan beste aanya.

Hy zal ook nie sommer hom gaan oorgee
Want hy weet dat Ceylon teg ver oor die zee
In geef hy hom eens aan die vyand oor
Dan raak al zyn schape en beste verloor.

ook is daar die man die gedurig ons zeh
Dat ons ^{als} by een keer wil wapen neer tek
Maar ons almal gelyk - maar dit lyk nei my
ook 'n heelp te veel naar hantsoppery.

Maar wat zal ik van die ellendeling zeg
Wat legen zyn eige natie gaat veg
d' Moordenaars skat is nog veels te goed
Voor die Kain bezodeld met broedere bloed

Ja diebaas ou moeder huid of fuka
Dis die zwaarste ramp wat zy moet dra
Dat jou eige kinders legen jou draai
In hunger zyn meder hunger verzaai

Maar hou moed in Vrystaat en Transvaal
Is daar duizende nog die nie aan Baal
boil die kene zal terug, maar wat dit ook kers
Gehouwd zal bly tot dat god ons verlos.

To An Uncrowned King. - President Steyn.

1. For thee no empty vaunt of puppet show.
No shouting servile mobs proclaim thee King -
No mocking cummery of chanting priests
Degraces thy glorious manhood's noble brow.
2. The silent homage of a Nation's heart
Proclaims thee King - Thou bearest in thy breast
That diadem that doth alone compel
The deathless homage that true hearts impart.
3. Upon thy couch of suff'ring thou dost lie.
Round it we bow the knee in gratitude
That Afric holds thee and men like to thee -
Of hero-heart - who choose to dare or die
4. Across the seas thou goest forth today
May Health's returning smile thy voyage cheer.
May the remembrance of a duty done
Nobly and well - e'er cheer thee on life's way
5. And when - some other day - thou settest out
For that far shore where weary hearts find rest -
May sweetest visions of thy land beloved -
Restored and free - encompass thee about.
6. Win now, perchance, thine eyes can pierce the gloom

That hides the future - bright - Dost thou not see
The shackles fall - the furled flag float free -
And thro' the mists - a fairer Afric loom?

1. An Afric shining with a purer light -
Born of her heroes' blood - her hero deeds -
An Afric good and great - in whose hearts love
Thy name - Martinus Steyn - shall e'er gleam bright.

Cape Town July 16th - 1902.

A. P.

Joubert's dying words.

1. "My country, my poor country!" I cannot see thee now -
I feel the darkness in mine eyes, the death-damp on my brow;
No more for me the springbok leaps, no more the fountains rise,
The vulture, hovering over, dims the blueness of the skies.
2. No more I'll walk the shining veldt, nor climb the kopje steep,
Beneath the far and quiet stars the burghers lie asleep;
They will not answer to my call, and none will break their rest
Father and son, all still they lie, shattered in limb and breast.
3. And in the murmur of the wind I hear a sound of sighing,
A woe a woman weeping low, a woe a young child's crying;
The harvest fields all rich with gold, - no hand come home to reap.
A drearier harvest holds them black, the blighted valleys keep
them,
them.
4. We prayed for peace, thou England proud, thy boast is "Liberty",
We call our little gallant States the country of the Free.
The leagues thou mad'st with us are torn, 'neath Horcas conquering
rod.
The little Peoples fail and fall; from man we cry to God.
5. Great Christ how long? the night seemed right when Thou
was crushed that day
Now, my poor country, quivering, rent, is the strong lion's prey;

"The might is right"! the guns and greed have scathed the
veldt and town.

For thine own children's blood, my land, thy flag is trampled
down.

Oh, somewhere, somewhere, God will speak; ages will weave
their doom!

For Rhodes' crime and England's crime from out their awe-
some loom.

Dying amid my dying kin, my dying featherland,
I come to thee, great God the just, for thou wilt under-
stand.

Annie R. Reutoul

De Proclamatie of Papieren Rom.

1. Ik Lord Rutchner van Khartoum
Om ander titels niet te noem
Krachtens machtiging gegeven
Daar myn koning trivark zere
Maak bekend en proclameer
En dis voor die laatste keer.
2. Aangezien myn kwart miljoen
Gakis jul nog niks kan doen
En myn vliegende kolonne
Nog minder baat dan Lyadite bonne
3. Aangezien dat al die brande
My alleenlyk stiek to schande
En door vrouwen weg te sleep
Ik met hul zit opgescheep.
4. Aangezien jul land al meer
Dan ein jaar is geannexeer
Maar myn gebied niks verder stiek
Dan waar myn kanonne dit kan dek
5. Aangezien de Kaapschrebell
Hy nou erg begin te kuelle
Scheepers, Krijzinger en Fouche.
French nog alliyd moeitē gē

6. Aangezien ons oorlogskosten
Hoe een kwart-miljoen per dag
En als langer zoo moet gaan
Raak ons geld ook straks gedaan

7. Aangezien ik geen ander raad
Hiet dan net om groot te praat
Schiet 'k hier die papieren bom
Om te zien wat daarvan kom

8. En ik proclameer by deze
Als zul nie verban wil weze
Leg dan al zul wapens eer
Tijftiende September neer.

9. Generaal en officier
Wat dit hoor, verklaar ik hier
Dat dit zeker nog betreuer
Want zyn goed wordt ook verscheur.

10. Kom dan burghers al te zaam
Dit smee ik om Vredes naam
Laat my nou maar voor die graf
Net maar op zul smekke trap.

11. Laat my zul maar net o'er win
Dan kry Chamberlain zyn zinn
En misschien zend hy zyn schoen
Dat zul loch daaraan kan zoen

12. Dan's die duizend jarig eyk.

Dan is hoer en Brit-gelyk.

Dan's die Britsche leeuw lam
en sluk die Afrikaner lam.

13. Onder myne hand gegee
Lang mag koning Kwaak leve
geteekend Kitchner maand en dag
Om uit-te stuur met witte vlag.

5-dec 1901

J. W. R.

Verklaaring

I undesigned Lord Kitchner of Kharloim
For all my other titles - there's no room
In the King's name, at least we call it so
But really meaning Chamberlain and Co.
Hereby proclaim and solemnly declare
And this is final - so let all beware.

Whereas I with a quarter million men
Can't beat you, though you are only one to ten
And flying columns answer just as well
Or just as little as a Lyddite shell.

Whereas by setting fields and homes aflame
I have but added to my former fame
And catching women really shows no true sense
Since it has only proved a dreadful nuisance

Whereas it now more than a year ago
Since we annexed you - Roberts did you know -
Yet notwithstanding this Illegal Fiction
Where big guns fail there ends my jurisdiction

Whereas Cape rebels still continue rising
In numbers both alarming and surprising
And Kitzinger with Scheepers and Touche
Are causing French so much anxiety.

Whereas the war costs that we have to pay
Run to a quarter million pounds per day
And things have now already gone so far
That even the Funds have fallen below par.

Whereas my horses ridden to and fro
But serve to feed the vulture and the crow.
And that in spite of all my plans and schemes
Ending the war is harder than it seems.

Whereas no other means I can conceive
Than just - to bluster and make believe
I have resolved this paper bomb to let off
To try if that perchance may make you get off.

So I proclaim that if there's any Judas
Who has no wish to go to the Bermudas
Let him lay down his arms - but then remember
The day I fix fifteenth of September.

Generals and officers I hereby warn
That if they treat these liberal terms with scorn
Their goods will all be forfeit to the state
They'll bitterly repent it when too late.

Now therefore come ye lingers one and all
Oh! for the sake of peace I make this call
Oh! come to me and then you'll quickly feel
How a hor's neck fits to an English heel.

Oh! come to me! oh! come and do surrender
Then Chamberlain's hard heart - may yet grow tender
And perhaps he'll send you one of his old shoes
That you may kiss as often as you choose.

Then all men shall the Great-millennium see
Then Boer and Briton both shall equal see be
The British lion will no longer sham
For he will swallow th' Afrikaner lamb.

This given under my own hand - and so
Long live the King and live Trustful Joe
Signed Kitchener - dated and to be of use
To be sent - under a private flag of truce

F. H. P.

De Vereeniging in 't Veld.

Ik wil nou weer een beetje zing
Op ons Debat-Vereeniging
"hij" zeg ik - maar moet me verwaag
ten beetje - want d'is loo my mag
ten mensch die wil wel veel, maar dan.
Blyf nog die waag of hy dit kan.

rens was d' 'n Ingelsch predikant -
Pas aangekom in onze land
Hy wou die Holoets gaag bekeer
Tot zuiver englikaansche leer
Hollands studee hy laat en vreeg
Hy dacht zes maanden was geseeg.

Het zal hem nou wel kan verstaan
Dus plak hy 'n bemisgevingaan
Dat op de eerste dag der week
Wil eth. Beker hollandsch preek
Blykbaar begreep die arme mannie
Hy neen dit wel maar dat hy kan nie.

Nou zoo's dat ook met my gestel
Ten beetje zing dat wou ik wel
Maar hoe ik ook my mond mag rek
Ge zing is loo myn veurmaakplek
Dus zal ik maar on klaar teraak
Nou met een korte reym pie maak.

Het om die zaak te bring te bring
Op ons Debat-Vereeniging
Daar onder op ou Forbes ze plaas
O-plende van Oktober laas,
hou ons vergadering en beelis

Dat er 'n zanggezelschap noodig is
Maar een Debat-Vereeniging
Is daarom ook een nuttig ding

Het zo gezeg en zo gedaan
Die besluis name stel ons aan
En verder is almal te mede
Die drie ook als commissie lide
Maet sommer dadelyk op die plek
Ten aantal regels op gaan trek
Hy die als voorzitter zou gelde
Was ons geachte vriend van Velde
En is hy op verlof absent.
Dan's Greyling Vice-president -
Verder bensen ons Christen Brink
Als secretaris zonder ink
Want ink is op dus moet hy nou
Die notule met pollood hou.

Die eerste punt was om te weet.
Wat of de kind zyn naam zal heet.
Iemand die zeg be - melie - pap.
Maar dit beschouw ons voor 'n grap
En word dit eindlyk vastgesteld
Als die "Vereeniging in 't Veld".
Die regels het hul toe verkondig.
Die was gelukkig kort en handig
Versterk die openes van Debat.
Maet net maar een kwartienjē val.
Want anders loop ons die ding gevaar
Dat daar die hiel hy nooit klaar.

En zoo moet ook zyn beginstanden
Wie langer praat nie dan die ander.
Van ieder lid word bejelaat.
Dat hy voortien minuten praat.
Hil niet voor twee dragen voor twee
Word in die tweede plaes beelis

Ons hou on godsdiens - geen discussie.
Anders kom daar misschien nog russie
Debat is eens per week of minder
Als khaki dalk voor ons kom hunder

Twee keur het - ons debat gehad
In ~~honder~~ en weer gepaalt -
Alles kan ik hier nie verhaal
Dit laat ik voor 'n andermaal
Wil jy dit weet - vraag dan van Velde
Hy zal jou alles wet melde.

Lang leve onse Vereeniging
Al is hy maar een tydelijk ding
Trotlang die oorlog duur - maar loch
Helpe na die reede, zal ons noch
Haar de een de ander nog ontnoel -
Hal ons mekaar als troedus groel -
Dan zal de bekomst - dit - nog loon
Ons 't nie verniet - in 't veld gewoon.

7. 2. 17.

Over die Spoor.

Laat- riden hom nou loëch haaste-
Want- vernacht- moet ons over die spoor
Dorp Heidelberg ry laatste
En dist: Carolina ry voor.

Om Davie ^{die} zelf zal voorgaan
En dan kry ons dit ook maar skaf
Want ^{als} hy ver Oe Dopper laat- doorslaan
Dan blyf dit- maar op 'n draaf.

d'Is goed dat- Kwaaiman ook zeam is
Ous zeh ver hom almal Om Jan
Ik weet nie of dit- wel zyn naam is
Maar hy's David ze Jonathan.

Ekou ofzadel! ofzadel mamme!
Dit- word nou al amperlys- lyd
Eklaak vas gulle potte en pame
Anders raak gul die goedges nog kwyl-

Moene rook nie en vuerhoulys- brik nie
Opdat- gulle loëch nie messchien
Berig aan die vyand verskêk nie
Ekls hulle die van ke zien.

Voorint- nou keels voorint- nou
Daar leg nog een lang pad voor
En als daer iets ons zou stuit- nou
Dan kom ons messchien ook nie door

200
Hoo ry ons achternkaar nou
Op een echte comando gang
In een ieder wensch hy was daar nou
Want die pad is lamelyk lang

13-11 halt-nou is ons aldaar al
Vlak voor leg die lyn hier dwars
In ieder die maak hem klaaraal
Om gelyk daar over te bars.

Die veld comel- is al wegal
Dis ons wakker e Andries Viljoen
Hy 't wil weet- of die ryand daar legal
Ous gaat hy vooruit- te spioen

Daar val al die eerste- schote-
geen een moet- nou achten bly
4 khaki schiet- uit- fort- en stote-
Maar heera! ons is oor en voorby.

Daar kom twee gepantseerde treine
In 'd handmaxims schiet- dat dit- kraak
Vermiel- dat- zoekhele schynre
Hul kanyons loek daarom nie raak.

Ons het- maar net- twee gewonde
In almal is veilig oor
Vyf paarde 'n zak en twee honde
Is al wat ons daar het- verloor

Hou stil die zon is geyze
Hy doen nou een dankgebed
Gods heilige naam zy geyze
Hy heeft- ons alweder- gered,
Ja hy de heer der heirscharen
Ons vader zoo mild en zoo lein
Red ons uit- alle gevaren
In verlos ons heer op heer

7. N. P.
5/12/01.

Kitchener's Speech aan de Handsuppers te Balmoral

17 Dec. 1901

Mijn vriendjes ik is heergekom
Om julle aan te moedig
Dit zal julle almal nou verstom
Oms zaak gaat zoo voorspoedig
Ik vang nou byna ieder week
Twee drie en vierhonderd hoere
Wat hul voorby mijn fortjes breek
Dan gaat hul na hulle more

Maar de handsuppers is loyaal
En dit is jul beloning
Jul's nou exburgers van Transvaal
En Erwark is jul koning

Ik het nou eindlyk ook besluit
Ik zal jul maar vertrouwe
Gaaf nou maar heel alleeny in
En hant die ve en vrouwe

Al zou die hoere jul ook vang
En julle dood zou schiet
Of beter nog, jul op zou hang
Hou dit my net verdreite.

Wat zou die in die veld
Nou eindlyk nog makeere
Engeland het mos banya geld.
Wat ~~je~~ meer kan jy tegere

D'Is net verniet dat julle skiet
My arme soldate
Op lange laas. blyf ik toek hoas
Dus zal dit toek niks bati

d' Is wel die noormanne wat dwing
Ik weet-nie wat's die rede
Volg is toch kwaaï-e-ding
Maar maak ons nie wrede

En daarom geef ik die advies
Ik weet-moet hulle het grieve
Dat hul moet-ander leere kies
Maar met-geslote huere.

Met-eerst-de Wet-en Botha af.
En bring my die gewere
Dan kan hul almal zonder skaf
Geng na huis toe keere

Die huize 's afgebrand door my
Maar kan weer opgebou word
Dalk da ik zelf iets daas toe by
Ols ik net-helf onthou word.

Maar daardie twee de Wet-en Sleyin
Ols ik oor hulle moet-oordeel
Dan veg hulle maar om ryk te zyn
En soek net-eige voordeel

Hul maak die domme leere wys
Hul zaak die is rechtvaardig
En stel die myheid neq op prys
d' Is wenhelyk alle aardig

Wie of 'n mensch zoo kan spreek
Gaat my verstand te hoer
En daarom gloo di's 'n streik
Om met-die Volk te roove

Ik weet-ten minste dis die slag
Van onze Generaale
Dat-hulle buiten 'd eer verwag
Ook rykdom te behale

Kijk hoe die Britsche Parle-
ment-voor Roberts rium beloon het-
Ik wou wel weet waar die ou vent-
veel kyghelid geloon het-

Hy het na Trebia toe gey
too dood op zyn gemakke
en het-my hier laat achti-ly
'hoos' vogel op 'n takkie.

Maar dis nou niks, ik is te vrei
rens kuyg ik wat-my bekom
als hiet me hondertduyend gee
Dan wil ik vele-her-kom.

Denk jy dat-wat hier boue staet-
Is int-myn duim gezeige
Nee! Kitchener het zoo gepaet-
Hy is zelf myn getuige.

Hy 't amper woordlyk zoo gespreek
Nou hort-daarby Balmoral
lyen enkel leu'en het-naestiek
In daer die man zyn goerd.

Die handsuppen skiee loen houa!!
Ten pang en een drachtig
En ~~nou~~ al wat-ik nou net-wil ma
Is, was dit-toch nie pachtig.

4. 25. 15.

De Valde,
21/1/02

Thou Wilt Help Us.

1. When we think upon the past,
When we think how kind Thou wast;
Wilt Thou fail us, can we doubt Thee?
Thee we'll trust! Our hope Thou'lt be!

2. Many times our cause Thou'st saved;
Round our lagers hulus raved
We were weak but Thou wert strong
We were saved! Right conquered wrong

3. Help us now in our dire plight,
Help us Lord, our cause is right!
And we'll praise in ev'ry song
Thy right arm, so good and strong.

6/8/1901

C. Hestell

Kitchener's Speech aan de Handsuppes te Balmoral

Vertaling

Dear friends I've just come over here
To cheer up and admonish you
End of the war, is now so near
I will really quite astonish you

Three or four hundred hours a week
Are regularly taken
If past my forts - they try to sneak
They'll find themselves mistaken

And you eschangers of Transvaal
Who've shown such love for royalty
I'll compensate you one and all
For your exceeding loyalty.

To show you the confidence I feel
We'll send you out unguarded
Tink by yourselves to work and steel
Thus will you be rewarded

Now bunglers of the National corps
I've come here to harangue you
But my hope is if brother boer
Should catch you he may hang you

And as to that some brother boer
To me it's very funny
If he wants cash - who can want more
It's England has the money.

Why does the boer - my bonny shoot -
And can't he comprehend it -
That I've my foot in the wrong boot -
And wish the war was ended.

I do believe this war would cease
If the officers would let it.
And I too long for rest and peace
If I could only get it.

So this advice I would suggest.
And only wish they ^{try} it.
Chose other leaders that's the best.
But do it on the quiet.

Surrender Botha and de Wet.
Your guns, and there's no killing.
But what I'll let each hanger get.
Back to his hurn down dwelling.

His house is gone and quite right - too.
For Roberts and I would it.
But I'll do my best and promise ~~to~~ you
To help him rebuild it.

And as regards de Wet and Skyn
It is my firm conviction
That all they are seeking for is gain
The rest is just a fiction.

They make the ignorant boer believe
His freedom he'll be losing
If he submits so they deceive
It's really quite amusing.

I can't conceive how any man
Believes that, so doubtful whether
It is not just a clever plan
Their own two nests to feather
At all events I am well aware
It is a big big story
That English officers don't care
For anything but glory.

For did not Parliament bestow
On Bobe a hundred thousand quid
Just lately and I'd like to know
What that old fellow really did.

He to Pretoria in a gig
Behind his lommies drove along
And like a bird upon a twig
Left me to sing this doleful song.

But never mind it is alright now
Some day too I shall be
And if they make it hundred thou"
Why then I shan't be.

Now do not think what I've writ
Is merely from imagination
No! for I've taken every bit
From Kilchene's eloquent oration

I've added here and there a word
With that I think you need not quarrel
I was just to show you how absurd
He was at Belfast and Balmoral

The handsuppers they raised a cheer
And so this brilliant function ended
And all that I would ask you here
Is, was'nt this now very splendid

4.26.17.

De Het-zyjn Trismishoc

In Harrismitl dist. by Elandsrivers
Daar wou die Engelsman kom businis mien
Maar bi het Hfd. Kndt. Christiaan de Het.
Die mooi spelletje daar kom helet.

Hy hek hulle by in die oggend vroeg
In een half-uur tyd had hulle genoege
Want daar lag daar rond geskoid op die grond
Alten dan 100 dood en gewond.

Hy vang 200 en schiel-hulle uit.
En maek huilen dien nog een grote huil.
Hoowat 30 wagens met kleeje en bos
En 500 paarden kuyg by daar los.

En baulen dien ook nog 3 kanonne
Het by in deezelfde slag gewonne
Maar die kommissie het by verlat gegee
Die Basaelis te seh dat de Het nog leef.

Ook meer dan 100 kiste palone
Die val-by saam om net-te bonie
Dat hy acht die nie voor orthodox
Se vrede te wees met een trismishoc.

Die Engelsman hou noe banga graag
Om penseljes te gee op daar die dag
En de Het-het-geboni hy er nie teen gehad
Om zelfs van een ryand gerken ke te val.

Sen week te voren-teen weid ons verhaal
Dat de Het-net-100 man rondwaal
Maar nou dat hy hulle het-afgelel
Nou moet-hulle dit weer glad andersom slet

Stou lui'd dit weer hy val hulle an
Met een overmag van 1200 man
Want had hy dit met minder gewa'
Dan heeg hy ook zonder twyfel sla'

Die spreekwoord zeg: maar dit lyk my zoo
Bf die Ingelsche Volk dit nie wil gloo
Dat al loop die leugen nog zoo snel
Die waarheid achter haald hem wel.

Feb. 1902

4. H. T. P.

Draf! Draf! Draf!

(Kys Trump, ha p, hā p).

Kon. Draf! draf! draf! zoo ry ons mensel
Kan nseid broeders hul zal kom
In met de meikleur vlag
Kry ons zeker nog een dag
Omge eige lieve Vaderland weerom.

Yoo lang als ons nog het
Louis Botha en de Hel-
Kan die Vrystaat en Transvaal nog altyd loop
Hulle zal die nyand dwing
Om een ander lied tezing
Dan kan ons almal weer na huistoe loop

Ja Vrystaat en Transvaal
Met nog menig generaal
En nog menig kapitein en kommandant-
laat-khaki maar aanbou
In banya felys bou
Hy word loch nooit die baas van ons land

Daar is Generaal la Rey
Kemp en Beyers ook daarbij
Chris Botha, Emmett, Oppermann en Brils
En de Generaals Viljoen
Het ook al by veel gedaan
En Muller is nog altyd aan die spits

Die Vrystaat-hetook nog
Voor Bondl: Herzog
En Haasbroek, Hessels, Honeman en Brand
En daar is nog Vilheis
Met Mary- Smuts- Fouché
Die woel daarin die Engelsman ze land

Ja ieder prisionier
Wat nou weinig zit nou heer
Hou moed want- ons verlossing is naby
Dan zal ons vrouw en kind
Ugezond en frisch nog vind
En dan word onze lieve land weer vry.

Feb. 1902.

7. 26. 11.

In Memoriam contnl: D. Theron.

Gesneuveld Gatsrand 5 Sept. 1900.

Op den 5de Sept: stief Dame Theron
Ren der dappeste- kuygsmame onder de zon
"helpe zy die nooit-weend, strewte een traan
Zoen zy hoord 'dat ons Dame was heemen gegaan

Maar wy droogden die kansen en sprak slechts een woord
Hee! hem die ons Dame Theron heeft vermoord
Hy reden er heen by nacht- en by dag
Om de plaats te bereik' waar ons doode held lag.

Hy vonden zijn graf wy zagen hem daar
Die hoop was verdwenen helaas! het was waar
Ja! Dame is dood nooit zien wy hem weer
Maar hy niel als een held op het slagveld voor eer.

Hy legden hem weer in zijn eenzame graf.
Wyl elk kameraad zijn getuigenis gaf
Van hoe edel hy was, hoe vriendelyk en houw
Tuo woest als een leeuw, doch bei als een vrouwe.

Die man van ons heuze, ons Dame is weg
Hy die ons aanvoerde in menig geueg
Hal ons nimmermeer leiden zijn werk is gedaan
Hy niel dat zijn staké moogt-blyven bestaan.

Toen de vyand introk ging Dame alleen
Hy reed te verkemen waar zy wilden heen
En hoven op Gatsand, daar vond hy een wacht-
Van 5 of 6 man der vyandelyke macht.

Maar hy onverschrokken greep naar zijn geweer
En schoot-dadelyk 3 der patriouille neer
De anderen vluchten zy wisten ook niel:
't Is een en kele man die weerstand daar hiedt.

Men werd er als gewoonlyk kankonnen vuur gelost-
Maar die eenzame man stond pal op zijn post-
De dede hem trof hem, noodlottige feit.
Ons held had geshieden zijn iutteste shyd.

dat de vyand gewaard dat niemand meer schoot -
Goen reed zy daar heen en vond Danie dood
Verbaasd om te zien wat een man had gewaagd
Die hem heele patriëlle alleen had verjaagd.

Daer legt hy begraven, maar met alleen hy
Want de drie die hy doodde, die liggen daarby
Den man zooals Danie komt zelden maar voor
al zocht men geheel de wereld hem door.

Den vyand beskid en gezworen was hy
Van Kapitalistishe dwingelandy
Hym volk had hy liefden ging met hem mee
Door alle gewaren in oorlog en vree.

Loen de schrik storey Tenny in zyn vuil jingoblad
De vrouwen der heren belastid had
Had hy groote heren en gauw genoege
Goen Theron hem de bil van de oogen stoege.

In ook op het slagveld daer heeft hy geboeid
Dat Vaderlandsheide steeds in hem woond
Hy welen het goed want ons heeft hy geleerd
Heg ging vooraan den spilt in iederem stried.

Hy wist ook zeer goed dat het Engelsche plan
Was, ons land af te vatten, als hy dit maar kan
Transvaal houd! zyn naam en gedachtenis in een
Want dapperden man zet gy nimmermeer.

10. 2. 1902

F. H. P.

General Christiaan de Wet.

Christiaan de Wet' thy glorious name is hurled.
Throbbing with music thro' a wondering world
That stands aghast to see such deeds achieved
In spite of strangling webs about thee weaved
By those o'erwhelming hosts around thee ranged
In war array.

How art thou changed
From what, in peaceful times, thy countrymen
Did know thee for a simple farmer then
Didst thou appear - nor could the stranger see
Beneath thy cloak of dull rusticity
(That wraps full many an Afric hero round)
A mighty soul within its folds was bound.

It sprang to life upon Majuba's height -
There first it wakened to the dazzling light -
Of its own consciousness - there first men saw
That here was one ordained by Nature's law

To be his country's help in troublous days -
His people's hearts to cheer - dead hopes to raise
By deeds of valour such as seldom grace
The page of history. Brave Sparta's race
Held scarce a worthier or a braver son:

The patriot race of Holland hails him one
Of her descendants worthiest to be placed
Amongst those heroes who her name have graced.

In battle 'gainst the haughty Spaniard's might.
For many weary years. They fought for Right
And priceless Liberty. And Afric's land
Today lies bleeding 'neath a ruthless hand
For that same sacred cause.

Thou strivest hard
The flick'ring flame of that great lamp to guard
Whose burning rays set souls like thine afire,
And ev'n a woman's gentle heart inspire
To deeds of noblest sacrifice - to stake
Her life - her love - all - all - for Freedom's sake!

Christiaan de Wet when thy great labours done.
And thou dost wait the setting of Life's sun
Then shall thine ears be filled with sounds of praise
Which shall with music round thy closing days -
The mighty hills of Afric shall resound -
From Krantz to Krantz the echoes will rebound -
The universal earth shall shout the cry
Of heartfelt homage to the ansu'ring sky -
Christiaan de Wet 'Well done'.

Cape Town Sep. 18th 1900.

A. P.

In Memoriam comdt. D. Theron.
Gysneweld Gadsrand 5-Sept. 1900

Vertaling

On the 5th Sept. fell Danie Theron
On a better and braver the sun never shone
And we all wept like children as well we might -
When we heard that our Danie has fought his last fight.

But we wiped off those tears and vowed one and all
That not unavenged our dear comrade fall
And we galloped by night and we galloped by day
To seek out the place where our Danie dead here lay.

He flung out the earth and we gazed on him there
And then our hope was changed to despair
Our Danie is gone but well do we know
He fell like a man with his face to the foe
As sadly we stood over that lonely grave
Each comrade recalled all the proofs he gave
That he was a good and noble and true man
As brave as a lion soft as a woman

The man of our choice our Danie is dead
He shall lead us no more whom so often he led
A leader like him we shall ne'er see again
But he died that his country might free remain.

When the foeman advanced then he rode out -
For often alone he had acted as scout -
On the lap of Gadsrand at last he drew rein
And stood there alone looking over the plain.

While thus he stood watching far over the height -
A patrol of the enemy came into sight -
He levelled his rifle shot three of them dead
The remainder wheeled round and immediately fled

And now the big guns are beginning to roar
But firm at his post still stands that resolute boer
And as deadly bombshell too truly has sped
The missile exploded poor Danie lies dead.

When the enemy noticed that all had grown still
They marched up in force to the top of that hill
Amazed they stood there to see the strange sight.
It was but one man the 'd been having to fight.
And there he lies turned on his grand broad height -
With the three that he slew in his ultimate fight.
A man like our Dame you'll not often find
For the world has but few of that selfsame kind.

The capitalistic crew had reason to know
That he was their sternest and bitterest foe
In peace and in war it was plain to see
He stood on the side of his own country.

When Money Penny with his filthy rag
Dared our women folk through the mire to drag
Theron made him swallow his duty lies
And knocked his spectacles into his eyes.

On the battlefield he also showed
That his heart with love for his country glowed
Who can know this so well as his comrades we
Whom he led so often to victory

And well he knew that the Englishman's plan
Is to take our country, if only he can.
Theron must never forgotten be
For a braver man we shall never see.

10. 2. 02.

4. 2. 17.

Die Ou Jonkman.

Van wil ik jul net een mooi grappie vertel
Van een zeker ou jonkman, dit was Oom Willem stel
Hy het lang al gezeg dat hy nooit nie wil trouw
Want wat maak een man met 'n lastige vrou
Oom Willem had goed, oom Willem had vee.
En wat hy ook aan vat daar maak hy geld mee
Maar nou word hy eindelijk dit een heer gewaar
Dat zonder 'n vrou gaat 'n huis deurrekaar.

Daar was ook 'n nooierij, een moosie daarby
En die ou maak 'n plan om na haar te gaan vry.
Dit was klein Kaatje Rasmus van Etaliesfontein
Van goeie familie maar heurzij zeer klein.

Hy koop hom een perd en zit hom op stal
Want een regte mooi skotskar die het hy mosal
Hy stem toe een bootskap en laat Kaatje weet
Dat hy 'n halidag aant hy haar pa zal kom eet.

Op die middag toe span hy zyn karretje in
Hy kleed hom ook netjies en reg na zyn zin
Hy klim op die kar en zit op die kis
En denk dat nig Kaatje die neem hem gewis.

Toe hy heetje gery het begin hy te gaan
En maak toe 'n plan om een heetje te slaap
Hy klim in die karkis, want hy was maar kort.
En die perd die was mak en stap pad langs voort.

Achlei Kaatje haar huis daar bly hy bin staan
En die karkis zyn deksel was dig toe geslaan.
En maak Oom Willem ook watter geluid
Hy's vas in die karkis en karme veer uit.

Nig Kaatje die zit in die voorhuis gezels
Met 'n andere wyer dit was Jamie Els
Hy zeg haar kom hiute ik wil net jou praat
Kom zit op die karkis wat heit achter staat.

#al klem op die kan en zit op die kis
Hy ziet als een bleem uit zo jong en zo fris
En hy zeg: lieve Kaatje als gy met my trouw
Dan zal dit you nooit en zo nimmer berouwen

Maar zy antwoord, oom Willem wil ook na my vry
etch! wat" zeg Jamie wat beteken toech hy
Die belike geinge ryke on aap
Leg zeken nou tussen die vree te slaap.

Dit lieg gy "skreeuw Willem gy het dit glad mis
Want hier leg ik vas in die vrotige kis
Nig Kaatje sprong op naar Jamie hly zit
En hy zeg aan Oom Willem maar hoe het ik dit.

Dat gy hie duf te luister naar Kaatje en my
Als as hier beel allernig kom zit om te vry
Nou kan gy me int al doet gy ook wat
Totdat gy hebof gy zal Kaatje nooit val-

Die ou het- gespartel geshree en geschop
Maar die kis hly be want Jamie zit uop
Op laas wou Oom Willem al en per vrees voor
Toe zeg hy: etch Jamie ik geef my nou vor
etch laat my toech int kom gy kan Kaatje kry
Ik zal nimmermeer uitgaan en jongmeissies vry.

11. 2. 1902

F. V. P.

Ja Boer. ~~kanp~~ maaktes

Goed more kom hoe gaat dit nog
Het om ze. vrouw en kind
Nee! danke neef dit gaat nog goed
Mooi zy ons altijd mind

En neef ik is blij om jou te zien
Nou han ons nieuws mos hoor
Jy weet ons hantue almaal weg
Om te gaan weg daar voor

Jy kom van die regering nou
En zal mos alles weet
Jy moet ons alles nou hertel
En nie een ding verget.

Ja om daar het bring nieuws gekom
Kanelke Generaal.

Die mede kry ons gauw weerom
Hier in die ou Transvaal.

De Wet het ver die Kaap gevat
En oorlog schip daarby
Vyftien Shannon en ten kom
Het hy daarop gekry

La Rey het komme op zyn nest
En oggend vroeg verras
En built een baatje en
En ammunite kas.

Ou Ditchner het mal geword
Om zulk een groot verkie's
Hij is die Hospitaal nou en
So voor die oorlog reis.

En Roberts het om mydigheid
Myn gorrel afgery.
Omdat die ou ze lieve vrouw
Die meer hy kom nou bly

GEVALLEN!

Een der krygsgevangenen onlangs van St. Helena teruggekeerd, heeft ons de navolgende verzen ter publicatie toegezonden. In hoeverre hy zich aan plagiaat op eene verhevener muze heeft schuldig gemaakt, laten wy in het midden :—

Wanneer de maan met milden glans,
Het bloedig slagveld tooit,
En om der wolk ren donk'ren trans
Een zilv'ren sluier plooit,
Dan ryst er over 't slagveld heen
Een klank van vreemden toon,
Soms hol en dof, als bang gesteen,
Doch soms ook hemelschoon.

Die klank mengt in een wild akkoord
Van vloek en zucht en klacht,
Een krachtig God'lyk helden woord,
Op liefde toon zoo zacht,
En als die klank op 't veld van eer,
De stilte niet meer stoort,
Dan heeft men voor de laatste maal
Des krygers groet gehoord.

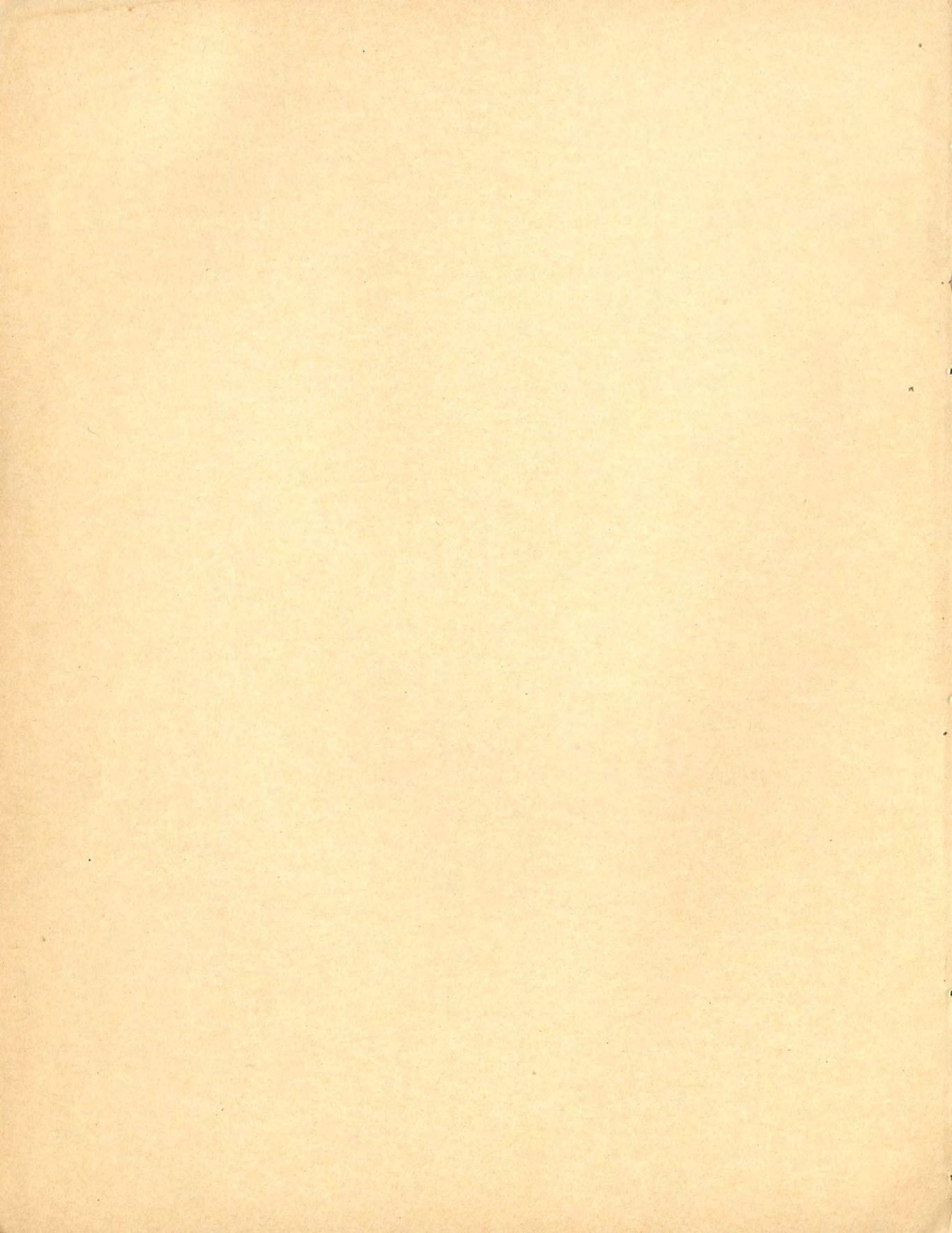
Die groet, dat is zyn afscheidsgroet,
Dat is zyn laatst vaarwel,
Die groet besluit een hemel soms,
Maar soms, O GOD! een hel!
Helaas die plecht'ge laatste groet
Die ryst op 't veld van eer,
Die opstyg uit 't geofferd bloed,
Hooft het vaderland niet meer.

Ja ginds in Natals schoone velden,
Colenso en Tugela's vloed,
In het land waar d' oceaen van Indië,
Den trotschen Tafelberg begroet,
Daár liggen tal van beend'ren
Te bleeken in het zand,
Daár liggen tal van dooden
Geveld voor 't vaderland.

Daar stonden tal van mannen
Zoo vol van kracht en moed,
Het vaderland getrouwe
Offerden zy 't hun goed en bloed.

Een vreemdeling ligt begraven
Ver van zyn huis en haard,
Zelfs niet vermist, vergeten,
Rust hy in vreemde aard,
Geen kunst versiert zyn groeve,
Geen steen bedekt zyn graf,
Geen sterf'ling weet zelfs 't plekje
Waar hy den doodsniik gaf.
Maar waar hy thuis behoorde,
Daar zit by 't avondrood
Een vader stil vergeten
En zegt: "myn zoon is dood."
Daar zit terneergeslagen
Een moeder weenend neer,
"Och Hemel, hebt erbarmen,
Geef my myn jongen weer."
Daar staat een bleek gezichtje,
Beklemd in 't zwart verschiet,
Al is hy nu gestorven,
Zy toch, vergeet hem niet.
Drie oogen paren zenden
Met heil'gen, reinen zin,
Voor onzen armen krygsman,
Ten Hemel Tranen in.
En hieruit vormt de Hemel
Een wolkje teer en klein,
En draagt dit naar de rustplaats
Des armen krygers heen,
En giet daar uit de Tranen
Op 't graf ter neer als dauw,
Dat hy ver weg in den vreemde
Beweend ook liggen zou.

GENERAALS Fouche en Kritzinger
vertrokken op 1 October van Kaap-
stad naar Europa.

name of an office

